

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: **Wprowadzenie do psychologii – historia i współczesność**

Nazwa w języku angielskim: **Introduction to psychology – history and contemporary**

Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: **2023/2024**

Kierunek studiów: **Psychologia**

Poziom studiów: **Jednolite studia magisterskie**

Forma studiów: **Niestacjonarne**

Profil: **Praktyczny**

Specjalność: **Psychologia dziecka i rodziny**

Język wykładowy: **Polski**

Jednostka prowadząca: **Wydział Nauk Społecznych i Technicznych**

Prowadzący: **dr hab. Stanisław A. Witkowski, prof. UJW, dr Bogna Bartosz**

OBCIĄŻENIE STUDENTA

	Wykład	Konwersatorium / Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć dydaktycznych organizowanych przez Uczelnię	18	12			
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta	75	50			
Forma zaliczenia	egzamin	zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS	3	2			

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

CELE PRZEDMIOTU

C1.	Zapoznanie studentów z podstawową terminologią w obszarze psychologii ogólnej oraz koncepcjami teoretycznymi dotyczącymi przejawów oraz uwarunkowań funkcjonowania człowieka.
C2.	Zapoznanie z ewolucją przedmiotu i metod psychologii z jednoczesnym ukazaniem wpływu przedstawicieli wcześniejszych koncepcji (introspekcja, psychologia głębi, behawioryzm) na aktualny kształt teorii i praktyk psychologicznych.
C3.	Dostarczenie podstaw do kształtowania u studentów umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej dla rozumienia i interpretowania mechanizmów własnego zachowania i zachowania się innych ludzi.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA – PEU

Z zakresu wiedzy:

PEU_W01	Student po zakończeniu kursu zna i rozumie definicje podstawowych terminów z obszaru psychologii ogólnej (m.in. zachowanie, procesy psychiczne, myślenie, pamięć, uwaga, motywacja, inteligencja, osobowość).
PEU_W02	Student zna i potrafi scharakteryzować w ujęciu ewolucyjnym mechanizmy funkcjonowania człowieka z uwzględnieniem głównych nurtów teoretycznych psychologii ogólnej, potrafi odróżnić tekst naukowy od popularno-naukowego i pseudonaukowego oraz zna wymagania stawiane naukowym, psychologicznym badaniom i metodom.

Z zakresu umiejętności:

PEU_U01	Student potrafi analizować podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka: uwarunkowania zachowania się w różnych sytuacjach w tym trudnych, wyznaczniki motywacji, postaw i procesów psychicznych. Stosuje i wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną do opisu, wyjaśniania, przewidywania i interpretowania funkcjonowania człowieka
----------------	---

Z zakresu kompetencji społecznych:

PEU_K01	Student wykorzystuje zdobytą wiedzę psychologiczną, pogłębia wgląd we własne postępowanie oraz rozumie postępowanie innych osób. Rozwija swoje umiejętności w pracy zespołowej i krytycznej dyskusji.
----------------	---

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć – wykład		Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do przedmiotu	0,5
W1	Przedmiot i metody psychologii. Od introspekcji, poprzez behawioryzm, psychoanalizę, koncepcje poznawcze do psychologii humanistycznej. Postmodernistyczna (ponowoczesna) koncepcja człowieka. Opisowa, wyjaśniająca i prognostyczna funkcja teorii psychologicznej. Wymagania stawiane naukowym badaniom i twierdzeniom.	1,5
W2	Psychologia jako nauka empiryczna. Działy psychologii. Jakościowe (obserwacja, analiza przypadku, wywiad- rozmowa psychologiczna) i ilościowe metody badań psychologicznych (testy i ich parametry, badania eksperymentalne, inwentarze osobowości). Przykłady badań.	2
W3	Psychologia humanistyczna i jej koncepcje natury ludzkiej. Koncepcje człowieka w psychologii poznawczej.	2
W4	Uwarunkowania zachowania się człowieka- biologiczne i ewolucyjne podstawy zachowania się człowieka.	2
W5	Sytuacyjne uwarunkowania zachowania się człowieka. Znaczenie sytuacji społecznych (relacje społeczne, facylitacja społeczna, efekt audytorium, próżniactwo społeczne).	2
W6	Stres i stresory jako sytuacyjne uwarunkowanie zachowania się człowieka. Fazy stresu, klasyfikacja stresorów. Zachowanie się człowieka w sytuacjach trudnych. Psychiczne mechanizmy	2

	obronne.	
W7	Osobowościowe uwarunkowania zachowania się człowieka. Czynniki i dynamiczne koncepcje osobowości. Kontrolująca i integrująca funkcja osobowości. Świadomość i jej znaczenie dla sprawnego funkcjonowania człowieka.	4
W8	Podstawowe składowe osobowości związane z jej integrującą funkcją: obraz własnej osoby (struktura JA), obraz świata, hierarchia potrzeb i dążeń, postawy. Samowiedza i samoocena, znaczenie regulacyjne. Poziom aspiracji, uwarunkowania, możliwości kształtowania aspiracji dzieci i młodzieży.	2
W9	Motywacja i jej wyznaczniki. Klasyfikacja potrzeb wg Masłowa i Murraya. Praktyczne wykorzystanie wiedzy o uwarunkowaniach motywacji w różnych sytuacjach.	2
Razem		18

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć – ĆWICZENIA/KONWERSATORIUM		Liczba godzin
Cw1	Wprowadzenie do przedmiotu	0,5
Cw1	Początki psychologii – introspekcja, podejście teoretyczne, metoda zbierania danych. Człowieka reaktywny- podstawowe założenia koncepcji behawioralnej, słabe i mocne strony koncepcji.	1,5
Cw2	Koncepcja psychodynamiczna, walory i słabe strony. Rola psychicznych mechanizmów obronnych w funkcjonowaniu człowieka. Koncepcje poznawcze: walory, sterowanie zewnętrzne i wewnętrzne. Funkcja oczekiwań i wartości. Wnioski dla procesów nauczania i wychowania.	2
Cw3	Proces spostrzegania i prawa percepcji. Uwaga, jej cechy i funkcje w procesie nauczania i nabywania wiedzy. Inteligencja i jej pomiar. Proces myślenia i rozwiązywania problemów, fazy rozwiązywania problemów.	2
Cw4	Uczenie się, mechanizmy i formy uczenia się. Funkcje pamięci w procesie uczenia się: rodzaje pamięci, modele procesu zapamiętywania. Fazy i cykle procesu pamięciowego. Uwarunkowania efektywnego uczenia się.	2
Cw5	Motywacja i emocje: modele procesów motywacyjnych. Funkcje potrzeb i wartości. Klasyfikacje potrzeb wg Masłowa i Murraya. Wykorzystanie formuły: $M = f(N, Gs, Ps)$ oraz praw Yerkesa-Dodsona w procesie motywowania działania w różnych sytuacjach.	2
Cw6	Osobowość jako zmienna wyjaśniająca względną stałość, zorganizowanie i zindywidualizowanie zachowania się człowieka Kontrolująca i integrująca funkcja osobowości. Czynniki i dynamiczne koncepcje osobowości.	2
Razem		12

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1.	Wykład- metoda tradycyjna z wykorzystaniem multimediiów
2.	Praca własna studenta- przygotowanie do ćwiczeń i egzaminu
3.	Prezentacje studentów z wykorzystaniem multimediiów
4.	Dyskusja grupowa
5.	Konsultacje indywidualne

METODY I FORMY OCENY OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA

Formy oceny (F lub P)*	Numer efektu uczenia (przedmiotowego)	Metody oceny osiągnięcia efektu uczenia
F	PEU_W01, PEU_W02	Odpowiedź ustna Dyskusja grupowa Konsultacje indywidualne
F	PEU_U01,	Prezentacje studentów. Dyskusja grupowa Konsultacje indywidualne
P	PEU_W01,W02 PEU_U01, PEU_K01	Praca zaliczeniowa połączona z prezentacją Egzamin pisemny- 3 pytania problemowe losowo przydzielone z puli 30 zagadnień.

*F – ocena formująca (w trakcie semestru), P – ocena podsumowująca (na koniec semestru)

KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA

Nr PEU	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
PEU_W01	Student zna podstawowe definicje z zakresu psychologii ogólnej.	Student dodatkowo wykazuje się pogłębionym rozumieniem tych definicji.	Student dodatkowo prawidłowo wiąże definicje z różnymi nurtami psychologii.
PEU_W02	Student zna podstawowe mechanizmy zachowania człowieka.	Student dodatkowo wykazuje pogłębione rozumienie poznanych mechanizmów w opisie zachowania się człowieka.	Student dodatkowo wiąże poznane mechanizmy zachowania się człowieka z wybranymi koncepcjami psychologicznymi, zna i mocne i słabe strony koncepcji teoretycznych.
PEU_U01	Student potrafi wykorzystać podstawową wiedzę psychologiczną dla opisu	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w opisie i interpretacji zachowania	Dodatkowo student wykorzystuje zdobytą wiedzę dla opisu, interpretacji i

	zachowania, ma jednak trudności z interpretacją zachowania się człowieka.	własnego i innych ludzi.	przewidywania zachowania się ludzi w sytuacjach typowych i trudnych.
PEU_K01	Wykazuje przeciętny krytycyzm i aktywność podczas dyskusji grupowej.	Aktywnie bierze udział w realizacji zadań zespołowych, jest krytyczny podczas dyskusji grupowej.	Dodatkowo wykazuje tendencje do kierowania pracą zespołu, umiejętnie organizuje przebieg dyskusji.

LITERATURA PODSTAWOWA
Kozielecki J., Koncepcje psychologiczne człowieka, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 2000.
Rathus, S.A., Psychologia współczesna, Gdańsk: GWP, 2004
Strelau J., Doliński D., (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki., Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, t. 1., Gdańsk 2002
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA
Zimbardo P.G, Ruch F.L., <i>Psychologia i życie</i> , Wydawnictwo PWN, Warszawa 2015.
ŹRÓDŁA ELEKTRONICZNE
Portale branżowe

MACIERZ POWIĄZANIA

EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU WPROWADZENIE DO PSYCHOLOGII – HISTORIA I TERAŻNIEJSZOŚĆ Z EFEKTAMI UCZENIA NA KIERUNKU PSYCHOLOGIA

Przedmiotowy efekt uczenia	Odniesienie przedmiotowego efektu do efektów uczenia zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności	Cele przedmiotu	Treści programowe	Numer narzędzia dydaktycznego
PEU_W01	K_WI03	C1	W 1-9 Ćw. 1-6	1-5
PEU_W02	K_WI02 K_WI06	C2	W. 1-9 Ćw.1-6	1-5
PEU_U01	K-U01 K_U03 K-U08	C2 C3	Ćw. 1-6	2, 3,4,
PEU_K01	K_K01 K-K02 K_K03	C2 C3	Ćw.1-6	2,3,4.